

ЛЮБЕНЪ КАРАВЕЛОВЪ  
ПО СЛУЧАЙ 50 ГОДИНИ ОТЪ СМЪРТЪТА МУ

Една юлска сутринъ презъ 1854 година кждроглавъ момъкъ, яхналъ охраненъ конь, напушталъ китна Копривщица. Придружавали го на коне братята му. Изпращали го пешкомъ вънъ отъ града баща, майка, сестри, баба и леля.

— Много здраве, синко! — казва бащата. — Учи се добре въ Пловдивъ, както се учеше въ Копривщица. Изучи гръцкия езикъ, та като се върнешъ, търговецъ ще те направя.

Бабата подава хлѣбъ и ядене на своя седемнадесетгодишенъ внукъ и дума:

— Нѣ, хапни, баба! Хапни, че кой знае кѫде ще изпаднешь. Дали ще има кой кравай да ти мѣси.

Майка, сестри и леля не снемали очи отъ милия Любенъ и проливали мълчешкомъ сълзи.

Момъкътъ искалъ да се покаже твърдъ. Но когато отминалъ, той извърналъ погледъ къмъ своите близки. Погледналъ родния градецъ, потъналъ въ зеленина. И свило се сърдцето му. Насълзили се очите му. Той за пръвъ пътъ сѣтилъ колко много обича своите близки, своя бащинъ край, своята родна земя.

И тая силна обичъ изпълня до край живота на Любена Каравеловъ. Тя го накарва да пожертвува всичко ценно и свято въ своята душа за милата родина. Тя го подтиква да работи презъ цѣлъ животъ за благото и свободата на своя народъ. Тя му дава чудодейна сила да понася и гладъ и лишения. Че добрата баба въ оная юлска сутринъ сякашъ предсътила нерадостната участъ на своя внукъ, която е била обща участъ на всички борци за правда и за свобода.

Младиятъ Любенъ, който посещава две години Пловдивската гръцка гимназия, не научва гръцки езикъ, но научва колко много страдали българи въ онуй време отъ турци и гърци. И още тука той си дава дума да се бори противъ турското и гръцко робство.

Баща му не можалъ да направи отъ него тежъкъ търговецъ. Когато го водѣлъ изъ цѣла България да купуватъ добитъкъ, той събидалъ народни пѣсни и изучвалъ живота на поробения народъ. Когато го далъ да работи при търговци въ Цариградъ, той мислѣлъ за военно училище въ Русия,